

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 8C/61/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201573
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8519201573.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudcom Mgr. Vladimírom Gurkom v právnej veci žalobcu: C.. E. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, XXX XX F. Z., právne zastúpený: JUDr. Slavomír Firment, advokát, 17. novembra 14, 064 01 F. Z. proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, 812 85 Bratislava v konaní o náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci nezákonným rozhodnutím takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4 090,49 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 4 090,49 eur od 8.11.2019 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 94,52 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenu súdu 19.11.2019 domáhal voči žalovanej náhrady majetkovej ujmy spôsobenej orgánom verejnej moci nezákonným rozhodnutím, a to vo výške 4 205,83 eur.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície v Starej Ľubovni ČVS: ORP-151/KP-SL-2013 zo dňa 26.7.2013 bolo začaté trestné stíhanie a zároveň mu bolo vznesené obvinenie pre skutok kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b/ Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť jednak na svojej vtedajšej manželke Mgr. U. M., ako aj na ich spoločnej dcére U. M.. Toto uznesenie mu bolo doručené dňa 26.7.2013. Proti predmetnému uzneseniu podal dňa 29.7.2013 sťažnosť. Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície v Starej Ľubovni bolo vyšetrovateľom dňa 5.9.2013 čiastočne vyhovené sťažnosti a napadnuté uznesenie bolo v časti, v ktorej objektom mala byť dcéra U. M., zrušené. Uznesením Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pv 429/13-15 zo dňa 11.9.2013 bola sťažnosť žalobcu ako obvineného v časti, v ktorej objektom mala byť manželka U.. U. M., ako nedôvodná zamietnutá. Na základe predmetného rozhodnutia Okresnej prokuratorky v Starej Ľubovni vyšetrovateľ vo veci obvinenia voči manželke ďalej konal. Uznesením vyšetrovateľa Odboru kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva PZ v Starej Ľubovni bolo v zmysle ust. § 215 ods. 1 písm. b/, ods. 4 Tr. poriadku dňa 23.10.2014 trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mal žalobca dopustiť na dcére U. M., zastavené. Upozornením vyšetrovateľa PZ podľa § 206 ods. 6 Tr. poriadku zo dňa 29.09.2014, resp. po oprave právnej kvalifikácie upozornením zo dňa 02.10.2014, bol žalobca upozornený na to, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a súčasne vznesené obvinenie uznesením vyšetrovateľa zo dňa 26.07.2013, sa bude posudzovať ako

prečin ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona a prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona. Obvinený pri oboznámení s výsledkami vyšetrovania dňa 10.10.2014 prostredníctvom svojho obhajcu navrhoval trestné stíhanie v zmysle § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku voči nemu zastaviť. Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni však napriek tomu podala na žalobcu obžalobu pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona a pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona.

Okresný súd v Starej Ľubovni po vykonanom dokazovaní rozhodol rozsudkom zo dňa 28.08.2017, sp. zn. 1T/165/2014-1001, a to tak, že:

- výrokom I. rozsudku uznal obžalovaného žalobcu za vinného v časti týkajúcej sa skutku zo dňa 07.10.2011, kvalifikovaného ako prečin ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona a uložil mu úhrnný trest odňatia slobody na 12 mesiacov, ktorého výkon mu odložil na skúšobnú dobu 18 mesiacov;

- výrokom II. rozsudku podľa § 285, písm. b/ Tr. poriadku oslobodil obžalovaného žalobcu spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa sp. zn. Pv 249/13/7710 v časti týkajúcej sa skutku zo dňa 14.06.2013, obžalobou kvalifikovaného ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, pretože skutok nie je trestným činom.

Proti jeho výroku I. predmetného rozsudku podal žalobca dňa 07.09.2017 odvolanie. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 28.11.2018 podľa § 321 ods. 1 písm. b/, d/, ods. 2 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o vine v bode I. rozsudku, vo výroku o treste a vo výroku o náhrade škody uvedeného v bode III. rozsudku. Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku v spojení s § 285 písm. a/ Tr. poriadku obžalovaného žalobcu oslobodil spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa aj v zostávajúcej časti týkajúcej sa skutku zo dňa 07.10.2011, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

V danom prípade žalobcovi vznikla škoda v dôsledku uznesenia vyšetrovateľa OR PZ, Odboru kriminálnej polície Stará Ľubovňa, ČVS: ORP-151/KP-SL-2013 zo dňa 05.09.2013, ako aj následného uznesenia prokurátorky Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa sp. zn. Pv 429/13 zo dňa 11.09.2013 o zamietnutí sťažnosti obvineného proti tomuto uzneseniu. Škoda ďalej žalobcovi vznikala aj v dôsledku podania obžaloby, čo je rozhodnutie prokurátora sui generis. Spôsobená škoda je v priamej príčinnej súvislosti so všetkými týmito rozhodnutiami, pretože k škode (spočívajúcej v trovách obhajoby pri ďalších úkonoch trestného konania) by nebolo došlo, ak by nebolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia, ale ani vtedy, ak by uznesenie o vznesení obvinenia bolo na základe sťažnosti obvineného prokurátorom zrušené v celom rozsahu. Žalobcovi tak predmetným, vyššie opísaným postupom orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, vznikla škoda z dôvodu zaplatenia trov obhajoby v trestnom konaní v celkovej výške 4.205,83 €, ktorú uhradil svojmu obhajcovi dňa 03.06.2019. Aj keď trestné stíhanie negatívne ovplyvnilo a zasiahlo aj osobný život žalobcu, jeho česť a dobrú povesť a už samotný fakt trestného stíhania bol pre neho neprimeranou záťažou, nehodlá sa domáhať nemajetkovej ujmy.

Dňa 17.07.2019 podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na Generálnu prokuratúru SR (ďalej aj „GP SR“) žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, spôsobenej orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, pričom sa domáhal úhrady škody vo výške 4.205,83 eur. Žiadosť bola GP SR doručená dňa 17.07.2019. Z opatrnosti podal žalobca dňa 18.07.2019 prostredníctvom svojho právneho zástupcu obdobné žiadosti aj na Ministerstvo vnútra SR a Ministerstvo spravodlivosti SR. Obe boli doručené dňa 18.07.2019. Ministerstvo spravodlivosti aj Ministerstvo vnútra žalobcovi oznámili, že jeho žiadosť postúpili GP SR. Dňa 08.11.2019 bolo žalobcovi doručené stanovisko GP SR, v ktorom sa vyjadrila, že nárok ani čiastočne neuspokojí. Ako dôvod uviedla, že základ nároku na náhradu škody neuznáva s poukazom na to, že v žiadosti nie sú uvedené žiadne konkrétne okolnosti, pre ktoré považuje žalobca vznesenie obvinenia, príp. jeho postavenie pred súd v trestnom konaní za nezákonné. Poukázala na to, aké rozhodnutie možno podľa právnej teórie považovať za nezákonné rozhodnutie, ako aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. novembra 2013 sp. zn. ÚS 163/2013, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci G. proti I. republike (sťažnosť č. 57404/08) a tiež na odôvodnenie dovolacieho rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júla 2008 sp. zn. 3 Cdo 201/2007. Podľa jej názoru oslobodzujúci rozsudok neznamena, že išlo vždy o nezákonné rozhodnutie s tým, že dôkazný stav v jednotlivých štádiách trestného konania plne opodstatňoval a odôvodňoval zvolený postup orgánov činných v trestnom konaní. Na vznesenie obvinenia boli splnené všetky zákonné podmienky, rovnako tak na podanie obžaloby prokurátorom, kde jedine súd mohol rozhodnúť o vine či nevine. Výrazná zmena dôkaznej situácie, ktorá viedla napokon k vyneseniu oslobodzujúceho rozsudku, nastala až vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní, teda po podaní obžaloby. Záverom žalovaná uviedla, že neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku žalobcu na náhradu

škody uplatneného v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.

Žalobca svoj nárok právne odôvodnil v žalobe citovanými § 3 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1 písm. b) a f), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 a 3 a § 25 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako aj v žalobe citovanými ustanoveniami vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 prvá veta č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom; ďalej je to existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím. Pre správnu interpretáciu tohto ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia, teda z doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematický a teleologický. Vychádzajúc z názorov uvedených v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 4M Cdo 15/2009 a 3Cdo 194/2010, z ktorých časť citoval, mal za to, že v prípade uznesenia o vznesení obvinenia, ak sa podozrenie voči obvinenému nepotvrdí a stíhanie je zastavené alebo obžalovaný je spod obžaloby oslobodený, má nárok na náhradu škody. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to úpravy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia štátneho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Žalobca bol spod obžaloby oslobodený, čo má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči žalobcovi. Žalobca mal za to, že v danom prípade boli splnené všetky podmienky na vznik zodpovednosti štátu v zmysle citovanej právnej úpravy, preto žiadal žalobe vyhovieť.

3. K žalobe pripojil listinné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, a to uznesenie OR PZ, Odboru kriminálnej polície (OKP) v Starej Ľubovni ČVS: ORP-151/KP-SL-2013 zo dňa 26.7.2013, sťažnosť žalobcu proti tomuto uzneseniu zo dňa 29.7.2013, uznesenie OR PZ, OKP v Starej Ľubovni ČVS: ORP-151/KP-SL-2013 zo dňa 5.9.2013, uznesenie Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pv 429/13-15 zo dňa 11.9.2013, uznesenie OR PZ, OKP v Starej Ľubovni ČVS: ORP-151/KP-SL-2013 zo dňa 23.10.2013, 2 upozornenia od OR PZ, OKP v Starej Ľubovni podľa § 206 ods. 6 Tr. poriadku o zmene právnej kvalifikácie zo dňa 29.9.2014 a zo dňa 2.10.2014, záznam o preštudovaní vyšetrovacieho spisu, upovedomenie Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pv 429/13-15 zo dňa 31.10.2014 o podaní obžaloby, obžalobu Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovni sp. zn. Pv 429/13 zo dňa 31.10.2014, rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/165/2014 zo dňa 28.8.2017, odvolanie žalobcu proti tomuto rozsudku zo dňa 8.9.2017 a doplnenie dôvodov odvolania zo dňa 1.2.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2To/8/2018-1057 zo dňa 28.11.2018, plnomocenstvo žalobcu pre jeho obhajcu v trestnom konaní, faktúru obhajcu žalobcu č. 07-03/2019 zo dňa 22.3.2019 a jej prílohu s rozpisom úkonov, za ktoré si obhajca vyúčtoval odmenu, 5 záznamov o porade obhajcu so žalobcom ako obvineným, resp. obžalovaným, pokladničný doklad, kópiu veľkého technického preukazu, potvrdenie o zrealizovaní transakcie, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody voči GP SR zo dňa 16.7.2019, 2 oznámenia od Ministerstva spravodlivosti SR a Ministerstva vnútra SR o postúpení žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku Generálnej prokuratúry SR, odpoveď GP SR na žiadosť žalobcu zo dňa 29.10.2019 a 2 prehľady o sledovaní zásielok.

4. Žalovaná prostredníctvom svojho zástupcu vo vyjadrení nesúhlasila so žalobou a navrhla ju zamietnuť. Nárok žalobcu neuznala v celom rozsahu, pretože je nedôvodný. Trestné stíhanie bolo začaté a zároveň bolo žalobcovi aj vznesené obvinenie na základe trestného oznámenia jeho manželky U.. U. M., ktoré podala na Obvodné oddelenie PZ v Starej Ľubovni dňa 15.06.2013 a jeho doplnenia dňa 25.06.2013, dňa 12.07.2013, ako aj na základe samotného podania, ktoré bolo doručené na Okresnú prokuratúru Stará Ľubovňa 27.06.2013 a následného doplnenia na OR PZ v Starej Ľubovni, Odbore kriminálnej polície dňa 17.07.2013. Ďalej popísala, ako oznamovateľka popísala agresívne správanie žalobcu voči nej, keď jej zhadzoval na zem okuliare, bil ju po hlave, lícach, ušiach, vykrúcal jej ruky, vyhrážal sa jej, že ju zabije, podobne žalovaná popísala, čo oznamovateľka uviedla vo vzťahu k jej spoločnej dcére so žalobcom, ako žalobca nerešpektoval jej potreby a zdravotný stav. Posúdením a vyhodnotením zistených skutočností preto nebolo možné o trestnom oznámení rozhodnúť inak, ako začať trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku a zároveň podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesť žalobcovi obvinenie za zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona. Z tohto dôvodu bola konštatovaná zákonnosť, správnosť a

dôvodnosť uznesenia vyšetrovateľa PZ, OR PZ v Starej Ľubovni, Odboru kriminálnej polície, pod ČVS: ORP-151/KP-SL-2013 zo dňa 26.07.2013. Ďalej zhodne so žalobcom popísala rozhodnutia o sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia a o zmene právnej kvalifikácie posudzovaných skutkov. S poukazom na § 206 ods. 1 Tr. poriadku, ktorý citovala, poukázala na rôznu mieru istoty potrebnej pre vznesenie obvinenie, postavenie obvineného pred súd a pre rozhodnutie súdu o vinnu obžalovaného. Preto základnou úlohou pri rozhodovaní o sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia bolo posúdiť, či vyšetrovateľ postupoval v súlade so zákonnými kritériami uvedenými v ustanovení § 206 ods. 1 Trestného poriadku, čiže posúdiť, či z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplývajú také skutočnosti a skutkové zistenia, ktoré dostatočne nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, sa stal, že tento skutok je trestným činom a že ho mal spáchať práve obvinený. Ďalej poukázala na to, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno považovať za nezákonné len z dôvodu, že obvinený nebol právoplatne odsúdený, teda že sa nepotvrdila pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu existujúca v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia. Ďalej popísala zhodne so žalobcom ako vo veci rozhodol okresný súd a následne odvolací súd a v tej súvislosti citovala z rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/201/2007 so zdôraznením názoru vysloveného v tomto rozhodnutí, že nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonnými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby. Ďalej poukázala na podmienku upravenú v § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. pre možnosť uplatnenia zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie, a to zrušenie takéhoto rozhodnutia. Uznesenie o vznesení obvinenia, resp. uznesenie o zamietnutí sťažnosti žalobcu voči uzneseniu o vznesení obvinenia neboli zrušené ani zmenené, teda nemožno ich považovať za nezákonné. Skutočnosť, že žalobca bol spod obžaloby oslobodený, nespôsobuje spätne nezákonnosť rozhodnutí orgánov prípravného konania. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013, z ktorého citoval časť, v ktorej bol vyslovený názor o tom, že ak uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené, nemožno ho bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. odporujúce zákonu iba z dôvodu, že sa pravdepodobnosť o spáchaní skutku určitou osobou neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Tiež namietala, že súčasná platná a účinná legislatíva vylučuje možnosť náhrady trov obhajoby osobe, ktorá bola oslobodená spod obžaloby a táto nemôže byť obchádzaná uplatňovaním nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Ďalej uviedla, že trestné konanie má svoje štádiá, ktoré sú kvalitatívne odlišné a súčasne sa sčasti spravujú aj rozličnými pravidlami, pričom poukázala na § 10 ods. 15 Trestného poriadku. Úlohou prípravného konania je vykonanie dokazovania, ktoré povedie k potvrdeniu alebo k vyvráteniu pôvodného podozrenia zo spáchania konkrétneho skutku kvalifikovaného ako určitý trestný čin, a to konkrétnou osobou. Trestné stíhanie vo veci sa vedie, keď je dané dôvodné podozrenie, že došlo ku spáchaniu trestného činu, ale ešte nie je možné určiť, ktorá osoba je z jeho spáchania podozrivá. Pre vznesenie obvinenia je potrebná určitá vyššia miera pravdepodobnosti, že skutku, napĺňajúceho znaky skutkovej podstaty trestného činu, sa dopustila konkrétna osoba. Stačí iba určitá miera pravdepodobnosti, zákon nevyžaduje a ani nemôže vyžadovať úplnú istotu. Pre uskutočnenie prípravného konania sa nevyžaduje istota o existencii skutku, ani o osobe páchatel'a, resp. o zavinení konkrétnej osoby, pričom každý, proti komu sa vedie trestné konanie, sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinnu. Pripomenula, že Trestný poriadok zakotvuje zásadu voľného hodnotenia dôkazov. Vyslovila názor, že žalobcovi nevznikol nárok na náhradu škody, keďže v danom prípade na to neboli splnené všetky zákonné podmienky. Poukázala tiež na skutočnosť, že aj okresný súd uznal obvineného za vinného v bode I. obžaloby. K uplatnenej výške uplatňovaných trov pozostávajúcich z odmeny a hotových výdavkov obhajcu žalobcu namietla, že tieto sú podľa jej názoru vypočítané nesprávne, keď bol použitý nesprávny výpočtový základ. Nesúhlasila ani s úrokom z omeškania vzhľadom na nedôvodnosť celej žaloby.

5. Žalobca v replike nesúhlasil s názorom žalovanej o potrebe zrušenia nezákonného rozhodnutia v zmysle § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. s poukazom na argumentáciu v žalobe a na aktuálnu judikatúru súdov. Z hľadiska z teleologického výkladu vychádzajúceho zo zmyslu a účelu právneho predpisu nemožno lípnúť na formálnom zrušení tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Za ústavne konformný preto treba považovať výklad, v zmysle ktorého ak sa nenaplní predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným a tento je oslobodený, má to rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o oslobodení sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Ústavnoprávny základ nároku na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré skončilo oslobodením, treba hľadať nielen v ust. čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ale vo

všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. Podstatným je to, či sa podozrenie orgánov činných v trestnom konaní potvrdilo. Taktiež znova poukázal na závery judikatúry, na ktorú odkazoval v žalobe. Výšku uplatnených trov konania považoval za správne. Obhajca vychádzal z § 1 ods. 3 a 4 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. a súčasne z usmernenia zverejneného Slovenskou advokátskou komorou v tom čase aktuálnom bulletine SAK 1-2/2019, ak aj starších bulletinov. Pripustil však, že v praxi dochádza k rôznym výkladom ustanovení príslušných právnych predpisov, preto ponechal rozhodnutie o správnom vyúčtovaní trov súdu. Vzhľadom na to, že uplatnený nárok považuje za dôvodný, považoval za dôvodné aj uplatnenie úrokov z omeškania.

6. K replike pripojil kópie z článkov zverejnených v bulletine slovenskej advokácie 1-2/2019, 12/2018, 12/2017 a 12/2016.

7. Žalovaná sa k replike žalobcu nevyjadřila.

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal strany sporu prostredníctvom ich zástupcov. Právny zástupca žalobu ospravedlnil neúčast' žalobcu na pojednávaní, ktorý súhlasil s prejednaním veci aj v jeho neprítomnosti, preto súd vec prejednal aj v neprítomnosti žalobcu. Právny zástupca žalobcu, ako aj zástupca žalovanej na pojednávaní trvali na svojich doterajších vyjadreniach a tvrdeniach.

9. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom v priebehu konania (ako sú uvedené v bodoch 3 a 6 tohto odôvodnenia) zistil, že skutkový stav týkajúci sa začatia trestného stíhania, vznesenia obvinenia žalobcovi, podania sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia, rozhodnutia o ňom vyšetrovateľom a Okresnou prokuratúrou v Starej Ľubovni, zmeny právnej kvalifikácie, podania obžaloby na súd, vydania rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa, odvolania žalobcu voči nemu, vydania rozsudku Krajského súdu v Prešove, podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Generálnej prokuratúre SR a výsledku vybavenia tejto žiadosti súhlasí so stavom, ako bol popísaný v žalobe a ako je uvedený v bode 2 tohto odôvodnenia. Obhajca žalobcu za zastupovanie žalobcu v trestnom konaní vystavil faktúru na sumu 4 205,83 eur so splatnosťou do 22.5.2019, ktorú v tejto výške žalobca uhradil svojmu obhajcovi dňa 3.6.2019. Tieto skutkové okolnosti prípadu ani neboli medzi stranami sporné.

10. Pri posudzovaní podanej žaloby súd vychádzal z ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom a účinnom od 1.1.2013.

11. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
a) nezákonným rozhodnutím.

12. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

13. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

14. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

15. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

16. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

18. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

19. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

20. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

21. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

22. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

23. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

24. Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 1.7.2013, výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, ak odsek 4 neustanovuje inak (ďalej len „výpočtový základ“).

25. Podľa § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 1.7.2013 do 14.6.2019, výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a konaní

o priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3.

26. Podľa § 12 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2005, pri obhajobe v trestnom konaní vo veciach, v ktorých súd prvého stupňa rozhoduje na neverejnom zasadnutí, je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby jedna dvadsaťštvrtina výpočtového základu.

27. Podľa § 12 ods. 3 písm. a), b) a c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2005, pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí podľa odseku 1 je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica

a) neprevyšuje päť rokov, jedna dvanásťtina výpočtového základu,

b) prevyšuje päť rokov a neprevyšuje desať rokov, jedna osmina výpočtového základu,

c) prevyšuje desať rokov alebo za ktorý možno uložiť výnimočný trest, jedna šestina výpočtového základu.

28. Podľa § 14 ods. 1 písm. a), b) a c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.7.2013, odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom,

b) písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej,

c) účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo na konaní pred súdom alebo iným orgánom, na konaní o dohode o vine a treste, na konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín; ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny.

29. Podľa § 14 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.7.2013, odmena vo výške dvoch tretín základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby: ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu; dĺžka trvania porady alebo rokovania s klientom, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, sa preukazuje potvrdením príslušného ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

30. Podľa § 14 ods. 4 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.7.2013, odmena vo výške jednej tretiny základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby: ďalšia porada alebo rokovanie s klientom, kratšia ako jedna hodina.

31. Podľa § 15 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinnom od 1.1.2005, advokát má popri nároku na odmenu aj nárok

a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy,

b) na náhradu za stratu času.

32. Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinnom do 30.6.2013, od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol.

33. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. účinnom od 1.1.2005, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

34. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

35. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

36. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

37. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

38. Otázka, či štát zodpovedá za škodu aj v prípade, že došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, sa riešila už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, a to napr. aj v rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 194/2010 z 30.3.2011, v ktorom bol vyslovený názor, že: "V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých rozhodnutiach. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Zákon zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie a v konaní, v ktorom bolo trestné stíhanie zastavené. I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená." Rovnaké závery boli vyslovené aj v ďalších rozhodnutiach, napr. v rozhodnutí NS SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 (vydaného po rozhodnutí NS SR sp. zn. 3Cdo/201/2007, na ktoré odkazovala žalovaná), či v rozhodnutiach Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011 <<http://merit.slv.cz/II.US25/2011>> a I. US 320/2016 (takisto vydaného po rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. II. US 163/2013, na ktoré odkazovala žalovaná).

39. V súlade s ustálenou súdnou praxou štát zodpovedá za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktoré sa skončilo zastavením alebo oslobodením spod obžaloby. Ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. zásadne právo na náhradu škody vrátane náhrady nákladov na trovy obhajoby. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom sa v konaní o náhrade škody nevyžaduje rozhodnutie o nezákonnosti trestného stíhania, ale postačuje právoplatné rozhodnutie o zastavení trestného stíhania alebo právoplatný oslobodzujúci rozsudok z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku (ide o „kvázi-nezákonné“ rozhodnutie). Pre správnu interpretáciu § 6 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v časti zrušenia, resp. zmeny nezákonného rozhodnutia je potrebné splnenie tejto podmienky v tomto prípade vykladať extenzívne. Zmyslu a účelu tohto ustanovenia zodpovedá výklad, podľa ktorého rovnaké dôsledky ako zrušenie, resp. zmena nezákonného rozhodnutia o treste, ochrannom opatrení alebo rozhodnutia o väzbe má tiež rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku, čo znamená, že v konaní pred súdom sa nepotvrdilo, že by sa stal skutok uvedený v obžalobe alebo že by skutok bol trestným činom, príp. že by ho spáchal obžalovaný a zakladá to nezákonnosť rozhodnutí o vznesení obvinenia, ktorých dôsledkom následne bolo samotné podanie obžaloby. Danosť nezákonnosti rozhodnutia sa nemusí prejavíť na začiatku trestného stíhania, prípadne v čase podania obžaloby, ale môže byť zistená a konštatovaná až v konečnom rozhodnutí v konaní pred súdom, avšak ani uvedená skutočnosť štát nezbujuje zodpovednosti za škodu, ktorá v dôsledku takéhoto zistenia (napr. oslobodzujúcim rozsudkom) dotknutému subjektu vznikla v podobe jeho nákladov a trov konania a ktorá sa v takom prípade primárne odvíja od príslušného rozhodnutia, počnúc ktorým bolo trestné stíhanie vedené voči konkrétnej osobe, t.j. od uznesenia o vznesení obvinenia. Na takýto prípad je potom

potrebné aplikovať právnu úpravu, ktorá je danému prípadu najbližšia, a to úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

40. Zákon č. 514/3003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Je teda možné súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila (ako to konštatuje aj Ústavný súd SR v náleze pod sp. zn. II. ÚS 163/2013). Podobne možno prisvedčiť žalovanej, že trestné stíhanie vo veci sa vedie, keď je dané dôvodné podozrenie, že došlo ku spáchaniu trestného činu, ale ešte nie je možné určiť, ktorá osoba je z jeho spáchania podozrivá a že pre jednotlivé štádiá trestného konania postačuje iná miera pravdepodobnosti. Ako však už bolo uvedené vyššie, zákon č. 514/3003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie či porušenie právnej povinnosti konkrétnym orgánom verejnej správy. Teda aj keď sa trestné stíhanie v čase, keď bolo vedené, javilo ako zákonné a dôvodné, v súlade s ustálenou judikatúrou ho vzhľadom na jeho konečný výsledok treba považovať za nezákonné (uplatňuje sa fikcia nezákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania) práve v dôsledku právoplatného oslobodzujúceho rozsudku. Pri oslobodení spod obžaloby je pritom podstatné posledné rozhodnutie príslušného súdu o obžalobe, teda ani skutočnosť, že napr. obžalovaný bol súdom prvého stupňa aspoň sčasti uznaný vinným na základe obžaloby nič nemení na vyššie uvedených názoroch súdu, ak v konečnom dôsledku odvolací súd oslobodil obžalovaného spod obžaloby v celom rozsahu, príp. v časti, v ktorej bol uznaný za vinného.

41. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že v danom prípade má preukázané splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Za takéto rozhodnutie súd považuje uznesenie o vznesení obvinenia v spojení s uznesením prokurátora o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Z predloženej faktúry obhajcu žalobcu, ktorú žalobca uhradil, mal súd preukázaný aj vznik škody na strane žalobcu, pričom tieto trovy by nepochybne nevznikli, ak by na základe sťažnosti nebolo pokračované v trestnom stíhaní žalobcu. Takisto vzhľadom na okolnosti prípadu mal súd preukázané, že orgánom, ktorý má konať za štát je v zmysle cit. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, písm. b) a f) zákona č. 514/2003 Z.z. Generálna prokuratúra, keďže sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ bola zo strany prokuratúry zamietnutá a bola podaná obžaloba na súd.

42. Súd sa následne zaoberal uplatneným nárokom z pohľadu jeho výšky. Náhrada škody za trovy právneho zastúpenia žalobcu v trestnom konaní - t.j. trov jeho obhajoby advokátom - bola žalobcom požadovaná vo výške spolu 4 205,83 eur. Zástupca žalovanej namietal vo vzťahu k výške uplatneného nároku správnosť výpočtu vyúčtovaných trov. Podstatou tejto námietky bolo použitie nesprávneho výpočtového základu, keď podľa zástupcu žalovanej mal obhajca žalobcu správne použiť výpočtový základ ešte o rok spätne, ako ho reálne použil. Súd po preskúmaní tejto námietky dospel k záveru, že je dôvodná.

43. Uvedená námietka vychádza zo znenia cit. § 1 ods. 3 a 4 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. Ak výpočtovým základom v zmysle § 1 ods. 3 cit. vyhl. je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, je zrejmé, že napr. za úkon advokáta vykonaný v r. 2018 mu patrí tarifná odmena podľa výpočtového základu z roku 2017. Podstatným pre vyriešenie námietky zástupcu žalovanej je výklad slovného spojenia použitého v § 1 ods. 4 cit. vyhl. „ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3“. Z vyúčtovania obhajcu žalobcu v trestnom konaní vyplýva, že si účtoval tarifnú odmenu za 3 roky spätne, t.j. napr. za úkony v roku 2018 podľa výpočtového základu určeného pre rok 2015. Vychádzajúc tak z gramatického výkladu cit. § 1 ods. 4 cit. vyhl., ako aj z prevažujúcej praxe súdov, súd dospel k záveru, že v danom prípade napr. za úkony v roku 2018 bolo potrebné účtovať odmenu podľa výpočtového základu určeného pre rok 2014. Ak totiž napr. pre úkony v roku 2018 bola rozhodujúca priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, t.j. roka 2017, tak výpočtový základ podľa cit. § 1 ods. 4 cit. vyhl. (ktorý o 4 roky predchádza výpočtovému základu podľa cit. § 1 ods. 3 cit. vyhl.) vychádza zo mzdy za rok 2013, ktorý je určujúci pre odmenu za rok 2014. Aj keď obhajca vychádzal z vyššie uvedeného názoru zverejneného v bulletinoch slovenskej advokácie, tento názor súd nepovažoval za správny, preto pri posudzovaní výšky tarifnej odmeny a z

nej odvođených nárokov, ktoré obhajcovi žalobcu v trestnom konaní prislúchajú, vychádzal z odmien vypočítaných z výpočtových základov o rok skôr, ako si ich vyúčtoval obhajca žalobcu.

44. Obhajca žalobcu si účtoval odmenu za 1 úkon právnej pomoci vo výške 1/8 v zmysle § 12 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Vzhľadom na skutočnosť, že za zločin v zmysle § 208 ods. 1 písm. a) a b) Tr. zákona je možné uložiť trest odňatia slobody na tri roky až osem rokov, takto vyúčtovaná odmena bola správna. Rozsah úkonov vyúčtovaných obhajcom žalobcu nebol žalovaným spochybnený, preto túto skutočnosť považoval súd za nespornú. Pokiaľ ide o výšku tarifnej odmeny za 1 úkon, v zmysle vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že za úkony vykonané v roku 2013 prislúcha obhajcovi žalobcu tarifná odmena vo výške 86,92 eur za 1 úkon právnej pomoci, za ktorý má nárok na odmenu v plnej výške, za úkony vykonané v roku 2014 tarifná odmena vo výške 90,17 eur, za úkony vykonané v roku 2015 tarifná odmena vo výške 92,63 eur, za úkony vykonané v roku 2016 tarifná odmena vo výške 95,37 eur, za úkony vykonané v roku 2017 tarifná odmena vo výške 97,62 eur, za úkony vykonané v roku 2018 tarifná odmena vo výške 100,50 eur a za ďalšie úkony vykonané v tom ktorom roku, za ktoré prislúcha tarifná odmena v nižšej výške (napr. v 1/3 alebo 2/3) súd vypočítal odmenu z vyššie uvedených odmien za ten ktorý rok.

45. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd považoval za účelne vynaložené a správne vyúčtované tieto úkony právnej pomoci:

rok 2013

1. prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom dňa 6.8.2013 (§ 14 ods. 1 písm. a/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 86,92 eur,
2. výsluch mal. M. M. dňa 23.8.2013 - 10.00-10.56 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) odmena vo výške 86,92 eur,
3. výsluch P.. M. S. dňa 17.9.2013 - 8.40-12.30 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) odmena vo výške 2 x 86,92 eur,
4. výsluch U.. J. S. dňa 17.9.2013 - 13.30-14.50 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) odmena vo výške 86,92 eur,
5. výsluch A. M. dňa 18.9.2013 - 12.30-14.40 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) odmena vo výške 2 x 86,92 eur,
6. výsluch P.. L. dňa 5.11.2013 - 14.10-15.35 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) odmena vo výške 86,92 eur,
7. výsluch P.. M. dňa 10.12.2013 - 11.40-12.05 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) odmena vo výške 86,92 eur,

rok 2014

8. ďalšia porada s klientom dňa 9.10.2014 (po zmene právnej kvalifikácie) - 10.00 - 11.30 (§ 14 ods. 2 písm. a/ cit. vyhl.) odmena vo výške 60,11 eur,
9. záverečné preštudovanie vyšetř. spisu dňa 10.10.2014 - 13.05-14.00 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) odmena vo výške 90,17 eur,

rok 2015

10. ďalšia porada s klientom dňa 18.2.2015 - 7.30-8.45 (§ 14 ods. 2 písm. a/ cit. vyhl.) odmena vo výške 61,75 eur,
11. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 18.2.2015 - 9.00-16.10 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 3 x 92,63 eur,
12. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 20.5.2015 - 9.00-13.23 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 92,63 eur,
13. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 12.8.2015 - 9.00-15.15 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 92,63 eur,
14. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 4.11.2015 - 9.00-11.35 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 92,63 eur,

rok 2016

15. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 14.1.2016 - 9.00-11.31 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 95,37 eur,
16. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 9.3.2016 - 9.00-11.38 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 95,37 eur,
17. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 11.5.2016 - 10.00-12.26 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 95,37 eur,
18. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 8.9.2016 - 10.00-13.40 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 95,37 eur,

19. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 10.10.2016 - 13.15-15.10 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 95,37 eur,
20. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 7.11.2016 - 13.00-15.00 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 95,37 eur,
21. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 2.12.2016 - 11.55-14.30 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 95,37 eur,
rok 2017
22. ďalšia porada s klientom dňa 26.6.2017 - 8.30-9.20 (§ 14 ods. 4 písm. a/ cit. vyhl.) odmena vo výške 32,50 eur,
23. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 26.6.2017 - 9.50-15.34 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 97,62 eur,
24. účasť na hlavnom pojednávaní dňa 24.8.2017 - 9.00-13.42 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 97,62 eur,
rok 2018
25. ďalšia porada s klientom dňa 25.1.2018 (po doručení rozsudku) - 10.00-11.30 (§ 14 ods. 2 písm. a/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 67,00 eur,
26. doplnenie dôvodov odvolania dňa 1.2.2018 (§ 14 ods. 1 písm. b/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 100,50 eur,
27. účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde Prešov dňa 28.11.2018 - 10.10-12.50 (§ 14 ods. 1 písm. c/ cit. vyhl.) - odmena vo výške 2 x 100,50 eur.
46. Celkový súčet vyššie uvedenej odmeny obhajcu žalobcu, ktorú súd považoval za dôvodnú, predstavuje sumu 3 763,94 eur
47. Počas celej doby obhajoby v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. platila úprava, že od klienta možno požadovať náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (tzv. režijný paušál) sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. V roku 2013 predstavovala táto náhrada 7,81 eur, v roku 2014 bola určená vo výške 8,04 eur, v roku 2015 vo výške 8,39 eur, v roku 2016 bola určená vo výške 8,58 eur, v roku 2017 vo výške 8,84 eur a v roku 2018 bola určená vo výške 9,21 eur. Vzhľadom na počet úkonov v tom ktorom roku, ktoré súd považoval za účelné, prislúcha žalobcovi aj náhrada za tieto výdavky vo výške 7 x 7,81 eur za 7 úkonov v roku 2013, 2 x 8,04 eur za 2 úkony v roku 2014, 5 x 8,39 eur za 5 úkonov v roku 2015, 7 x 8,58 eur za 7 úkonov v roku 2016, 3 x 8,84 eur za 3 úkony v roku 2017 a 3 x 9,21 eur za 3 úkony v roku 2018, t.j. spolu 226,91 eur.
48. Žalobca okrem odmeny za jednotlivé úkony právnej služby bol povinný taktiež zaplatiť v súvislosti s jeho obhajobou obhajcovi aj cestovné a náhradu za stratu času podľa § 15 a § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Výška cestovného je upravená osobitným predpisom a táto pozostáva z tzv. amortizácie vypočítanej ako súčin počtu kilometrov a náhrady 0,183 eur za 1 km a z náhrady za pohonné hmoty vypočítanej podľa vzorca: počet kilometrov x spotreba motorového vozidla x cena pohonných hmôt : 100. Výsledné cestovné predstavuje súčet týchto položiek. Obhajca žalobcu si v danom prípade uplatnil iba nárok na náhradu pohonných hmôt bez tzv. amortizácie. Náhrada za stratu času obhajcu na úkony mimo sídla obhajcu je určená vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu. Náhrada za stratu času za každú začatú polhodinu predstavovala v roku 2018 sumu 15,35 eur.
49. Na základe uvedeného je žalobca oprávnený požadovať od žalovanej náhradu z titulu náhrady škody za cestovné svojho obhajcu spolu vo výške 7,54 eur, ako si to obhajca aj vyúčtoval, a to za cestu zo Starej Ľubovne do Prešova a späť dňa 28.11.2018 - 130 km x 4,4 lit. x 1,319 eur : 100 = 7,54 eur.
50. Náhradu z titulu náhrady škody za náhradu straty času svojho obhajcu je žalobca oprávnený požadovať spolu vo výške 92,10 eur tak, ako to obhajca žalobcovi vyúčtoval, a to za cestu zo Starej Ľubovne do Prešova a späť dňa 28.11.2018 za 6 polhodín po 15,35 eur.
51. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že účelne vynaložené trovy obhajoby žalobcu v konaní vedenom na základe nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia predstavujú celkom sumu 4 090,49 eur, ktoré pozostávajú z odmeny vo výške 3 763,94 eur, z výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné, tzv. režijný paušál 226,91 eur, z cestovného

vo výške 7,54 eur a z náhrady za stratu času vo výške 92,10 eur. V tejto časti súd považoval nárok na náhradu škody z titulu zaplatených trov právneho zastúpenia za dôvodný a v tejto časti mu vyhovel. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

52. Súd zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úroku z omeškania v zmysle cit. právnych predpisov, pretože je v omeškaní s plnením peňažného záväzku, avšak len z priznanej sumy. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo žalovanej sumy od 8.11.2019 (t.j. odo dňa doručenia odpovede od GP SR o tom, že žiadosti o predbežné prerokovanie nároku nevyhovie) do zaplatenia. Podmienkou žalovateľnosti nárokov uplatnených v tomto konaní je podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktorá bola na Generálnej prokuratúre doručená dňa 17.7.2019. Žalovaná sa do omeškania dostáva buď uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, v ktorej podľa § 16 ods. 4 uvedeného zákona môže príslušný orgán konajúci za žalovanú uspokojiť nárok na náhradu škody, alebo dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody. Z odpovede GP SR zo dňa 29.10.2019 vyplýva, že nárok žalobcu neuspokojí ani čiastočne. Odpoveď bola doručená právnomu zástupcovi žalobcu dňa 8.11.2019. Žalovaná sa tak so splnením oprávnených nárokov žalobcu dostala do omeškania po doručení odpovede, že nárok žalobcu neuspokojí. V danom prípade žalobcovi prislúchajú úroky z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba ECB k 8.11.2019 bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne. Keďže žalobca si úrok uplatnil v zákonnej výške, súd mu ho priznal, a to tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti týkajúcej sa priznania úroku z omeškania zo sumy prevyšujúcej súdom priznanú sumu súd žalobu zamietol.

53. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

54. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 4 205,83 eur, úspešný bol v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 4 090,49 eur, čo vo vzťahu k celkovo žalovanej sume predstavuje úspech v 97,26 %, kým žalovaná bola úspešná v prevyšujúcej časti, čiže v 2,74 %. Po započítaní pomeru úspechu a neúspechu strán sporu bol žalobca úspešný v 94,52 % a v tomto rozsahu má voči žalovanej právo na náhradu trov konania, ktorú mu v tomto rozsahu priznal. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.